

CURRÍCULO

Educación primaria

1º

Lingua Estranxeira

XUNTA
DE GALICIA

1. Lingua Estranxeira

1.1 Introducción

A rápida evolución das sociedades actuais e as súas múltiples interconexións esixen o desenvolvemento daquelas competencias que axuden os individuos a practicar unha cidadanía independente, activa e comprometida coa realidade contemporánea, cada vez máis global, intercultural e plurilingüe. Tal e como sinala o Marco de referencia de competencias para a cultura democrática, nas sociedades actuais, culturalmente diversas, os procesos democráticos requiren do diálogo intercultural. Polo tanto, a comunicación en distintas linguas resulta esencial no desenvolvemento desa cultura democrática. Na idea dun Espazo Europeo de Educación, a comunicación en máis dunha lingua evita que a educación e a formación se vexan obstaculizadas polas fronteiras, e favorece a internacionalización e a mobilidade, ademais de permitir o descubrimento doutras culturas, ampliando as perspectivas do alumnado.

A área de Lingua Estranxeira contribúe á adquisición das distintas competencias clave que conforman o perfil de saída do alumnado ao termo da ensinanza básica e, de forma directa, participa na consecución da competencia plurilingüe, que implica, nesta etapa, o uso de, polo menos, unha lingua, ademais das familiares, de forma apropiada, para a aprendizaxe e a comunicación. O plurilingüismo integra non só a dimensión comunicativa vinculada senón tamén os aspectos históricos e interculturais que guían o alumnado para coñecer, comprender e respectar a diversidade lingüística e cultural presente na súa contorna, e que contribúen a que poida exercer esa cidadanía global independente, activa e comprometida cunha sociedade democrática. En consonancia con este enfoque, a área de Lingua Estranxeira na etapa da educación primaria ten como obxectivo principal a adquisición da competencia comunicativa básica na lingua estranxeira, así como o desenvolvemento e enriquecemento da conciencia intercultural do alumnado.

O eixe do currículo de Lingua Estranxeira está atravesado polas dúas dimensións do plurilingüismo: a dimensión comunicativa e a intercultural. Os obxectivos da área, relacionadas cos descritores das distintas competencias clave do perfil de saída e cos retos do século XXI, permitenlle ao alumnado comunicarse eficazmente na lingua estranxeira, de forma adecuada ao seu desenvolvemento psicoevolutivo e intereses, e ampliar o seu repertorio lingüístico individual, aproveitando as experiencias propias para mellorar a comunicación tanto nas linguas familiares como nas linguas estranxeiras nun proceso de enriquecemento mutuo. Así mesmo, ocupan un lugar importante tanto o recoñecemento e o respecto polos perfís lingüísticos individuais e o aprecio da diversidade cultural como o interese e curiosidade polas distintas linguas e o diálogo intercultural. No caso de Galicia, o desenvolvemento da competencia plurilingüe vese favorecido pola

coexistencia das dúas linguas, castelá e galega, e das respectivas culturas, o que lle permite ao alumnado aprender e usar distintas linguas ao mesmo tempo, practicar o respecto polas diferenzas entre elas e atopar as similitudes, supoñendo esta experiencia un enriquecemento para a persoa. Esta área contribúe a que o alumnado poida afrontar os retos do século XXI, axudándoo a adquirir os saberes necesarios para iniciarse na xestión de situacións interculturais, a convivencia democrática, a resolución dialogada de conflitos, e o establecemento de vínculos persoais e sociais baseados no respecto e na igualdade de dereitos. Así, a área de Lingua Estranxeira axudará a favorecer a empatía, desenvolver a curiosidade polo coñecemento doutras realidades sociais e culturais, practicar o respecto polas diferenzas, atopar os puntos de conexión e facilitar a competencia comunicativa intercultural a partir da relación do alumnado cos falantes doutras linguas dende posicións de respecto polo interlocutor.

Ademais, a área de Lingua Estranxeira permítelle ao alumnado desenvolverse mellor nas contornas dixitais e achegarse a culturas que ela vincula, tanto como motor para a aprendizaxe canto como fonte de información e elemento de gozo. Neste sentido, as ferramentas dixitais posúen un potencial que favorece o seu aproveitamento para reforzar a aprendizaxe e o ensino das linguas e culturas estranxeiras. Por todo isto, parece claro que o desenvolvemento do pensamento crítico, a alfabetización mediática e o uso adecuado, seguro e responsable da tecnoloxía supoñen un elemento de aprendizaxe moi relevante nesta área.

Os obxectivos da área de Lingua Estranxeira na educación primaria, en moitos casos, constitúen o punto de partida na aprendizaxe formal de idiomas. Pártese dun estadio aínda moi elemental da lingua estranxeira, polo que, durante toda a etapa, será imprescindible basear a aprendizaxe nos repertorios e experiencias do alumnado, facilitando así a súa participación en actos de comunicación sinxelos. Isto inclúe a posta en práctica de actividades e estratexias comunicativas de comprensión, produción, interacción e mediación lingüística, entendida nesta etapa como a actividade orientada a facilitar a comprensión mutua e a procesar e transmitir información básica e sinxela. Os obxectivos da área de Lingua Estranxeira tamén inclúen o fomento do aprecio pola diversidade lingüística, artística e cultural entre o alumnado co fin de que aprenda a xestionar situacións comunicativas interculturais.

Os criterios de avaliación da materia determinan o grao de adquisición dos obxectivos por parte do alumnado, polo que se presentan vinculados a eles. A súa formulación competencial faise enunciando o proceso ou capacidade que o alumnado debe adquirir, xunto co contexto ou modo de aplicación e uso de devandito proceso ou capacidade. A nivelación dos criterios de avaliación está baseada no Marco común europeo de referencia para as linguas (MCER), pero axustados á madurez e o desenvolvemento psicoevolutivo do alumnado da etapa de educación primaria. Estrutúranse en tres bloques: comunicación, plurilingüismo e interculturalidade.

Pola súa banda, os contidos unifican os coñecementos (saber), as destrezas (saber facer) e as actitudes (saber ser) necesarios para a adquisición dos obxectivos da área e favorecen a avaliación das aprendizaxes a través dos criterios. Preséntanse en cada un dos tres bloques temáticos. O bloque de comunicación abarca os saberes que é necesario mobilizar para o desenvolvemento das actividades comunicativas de comprensión, produción, interacción e mediación lingüística, incluídos os relacionados coa procura guiada de información. O bloque de plurilingüismo integra os saberes relacionados coa capacidade de reflexionar sobre o funcionamento das linguas, así como sobre os saberes que forman parte do repertorio lingüístico do alumnado, co fin de contribuír á aprendizaxe da lingua estranxeira e á mellora das linguas que conforman o repertorio lingüístico do alumnado. Por último, no bloque de interculturalidade agrúpanse os saberes sobre as culturas transmitidas a través da lingua estranxeira e a súa apreciación como oportunidade para o alumnado de enriquecemento e desenvolvemento de actitudes de interese por coñecer e comprender outras linguas, variedades lingüísticas e culturas.

O enfoque, a nivelación e a definición dos distintos elementos do currículo introdúcense aquí a partir das actividades de lingua e as competencias que establece o Consello de Europa no MCER. Esta ferramenta é peza clave para determinar os distintos niveis de competencia que o alumnado chega a acadar nas distintas actividades e apoia tamén o seu proceso de aprendizaxe, que se entende coma dinámico e continuado, flexible e aberto, e debe adecuarse ás súas circunstancias, necesidades e intereses. Espérase que o alumnado sexa capaz de poñer en funcionamento todos os saberes básicos no marco de situacións comunicativas propias dos diferentes ámbitos: persoal, social e educativo, e a partir de textos sobre temas cotiáns e de relevancia para o alumnado que inclúan aspectos relacionados cos obxectivos de desenvolvemento sustentable e os retos e desafíos do século XXI. En consonancia co enfoque orientado á acción que expón o MCER, que contribúe de maneira significativa ao deseño de metodoloxías eclécticas, o carácter competencial deste currículo invita o profesorado a crear tarefas interdisciplinares, contextualizadas, significativas e relevantes, e a desenvolver situacións de aprendizaxe nas que se considere o alumnado como axente social progresivamente autónomo e gradualmente responsable do seu propio proceso de aprendizaxe, e onde se teñan en conta os seus repertorios, intereses e emocións, así como as súas circunstancias específicas.

1.2 Obxectivos

Obxectivos da área

OBX1. Comprender o sentido xeral e información específica e predicible de textos breves e sinxelos, expresados de forma clara e na lingua estándar, facendo uso de diversas estratexias e recorrendo, cando sexa

necesario, ao uso de distintos tipos de apoio, para desenvolver o repertorio lingüístico e para responder a necesidades comunicativas cotiás.

- A comprensión supón recibir e procesar información, o que leva consigo o enriquecemento do repertorio lingüístico individual. Na etapa da educación primaria, a comprensión é unha destreza comunicativa que se debe desenvolver a partir de textos breves e sinxelos, orais, escritos e multimodais, sobre temas cotiás, de relevancia persoal para o alumnado, expresados de forma clara e usando a lingua estándar. A comprensión, neste nivel, implica entender o sentido xeral e información específica e predicible para satisfacer necesidades comunicativas relacionadas con prioridades inmediatas do alumnado. Para iso, é necesario activar as estratexias máis adecuadas ao desenvolvemento psicoevolutivo e ás necesidades do alumnado, co fin de facilitar a comprensión da información expresada nos textos e de entender enunciados curtos e sinxelos, con axuda, se fose necesario, de distintos tipos de apoio. Entre as estratexias de comprensión máis útiles para o alumnado atópanse a linguaxe non verbal, as imaxes, a repetición ou a segunda lectura, a transferencia e integración dos coñecementos, as destrezas e as actitudes das linguas que conforman o seu repertorio lingüístico. Inclúe a interpretación de formas de representación básicas (escritura, imaxe, gráficos, táboas, sons, xestos etcétera), e tamén información contextual (elementos extralingüísticos) e cotextual (elementos lingüísticos) que lle permita comprobar a hipótese inicial con respecto ao sentido global do texto, así como expor hipóteses alternativas se fose necesario. Ademais destas estratexias, a procura de información, en soportes tanto analóxicos como dixitais, constitúe un método de grande utilidade para a comprensión, pois permite contrastar, validar e sustentar a información. Os procesos de comprensión requiren contextos de diálogo que favorezan a construción dun saber conxunto e que estimulen a identificación de prexuízos e estereotipos de calquera tipo, así como o interese xenuíno polas diferenzas e similitudes étnico-culturais.

OBX2. Producir textos sinxelos de maneira comprensible e estruturada, mediante o emprego de estratexias como a planificación ou a compensación, para expresar mensaxes breves relacionados con necesidades inmediatas e responder a propósitos comunicativos cotiás.

- A produción engloba tanto a expresión oral como a escrita e a multimodal. Nesta etapa, a produción debe dar lugar á redacción e á exposición de textos breves e sinxelos, planificados, sobre temas cotiás e de relevancia persoal para o alumnado, e expresados con creatividade e claridade. A produción, en diversos formatos e soportes, pode incluír nesta etapa a exposición dunha pequena descrición ou anécdota sinxela, unha presentación formal de extensión breve ou unha narración sinxela de textos que expresen feitos e sentimentos cotiás, mediante ferramentas dixitais e analóxicas, así como a procura guiada de información en Internet como fonte de documentación. No seu formato multimodal, a produción inclúe o uso conxunto de diferentes recursos: a escritura, a imaxe, o son, os xestos etcétera, xunto coa selección guiada e a aplicación do máis adecuado en función da tarefa que se vai desenvolver.
- As actividades vinculadas coa produción de textos cumpren funcións importantes nos ámbitos persoal, social e educativo e existe un valor social e cívico concreto asociado a elas. A destreza nas producións máis formais en diferentes soportes non se adquire de forma natural, senón que é produto do proceso de aprendizaxe. Nesta etapa ten lugar o primeiro achegamento ás producións formais, o que supón unha aprendizaxe guiada de aspectos formais básicos de cariz máis lingüístico, sociolingüístico e pragmático; das expectativas e convencións máis comúns asociadas ao xénero empregado; de ferramentas sinxelas de produción; e do soporte utilizado. As estratexias que permiten a mellora da produción, tanto formal como informal, na educación primaria comprenden, entre outras, a planificación e a compensación a través da linguaxe verbal e non verbal.

OBX3. Interactuar con outras persoas usando expresións cotiás, recorrendo a estratexias de cooperación e empregando recursos analóxicos e dixitais, para responder a necesidades inmediatas do seu interese en intercambios comunicativos respectuosos coas normas de cortesía.

- A interacción implica a dous ou máis participantes na construción dun discurso. Considérase a orixe da comunicación e comprende funcións interpersoais, cooperativas e transaccionais. Na interacción entran en xogo a cortesía lingüística e a etiqueta dixital, os elementos verbais e non verbais da comunicación, así como a adecuación aos distintos xéneros de conversa máis frecuentes, tanto orais como escritos e multimodais, en contextos analóxicos e virtuais. Nesta etapa da educación espérase que os intercambios de información sexan breves e sinxelos e aborden temas cotiáns e predicibles, e de relevancia persoal para o alumnado.
- Esta competencia específica é fundamental na aprendizaxe, pois inclúe estratexias de inicio, mantemento e/ou conclusión de conversacións básicas, así como estratexias elementais para indicar que non se entendeu a mensaxe e para solicitar repetición. Ademais, a adquisición das normas e principios que conforman a cortesía lingüística e a etiqueta dixital prepara para o exercicio dunha cidadanía democrática, responsable, respectuosa, inclusiva, segura e activa.

OBX4. Mediar en situacións predicibles, usando estratexias e coñecementos para procesar e transmitir información básica e sinxela, co fin de facilitar a comunicación.

- A mediación é a actividade da linguaxe consistente en explicar e facilitar a comprensión de mensaxes ou textos a partir de estratexias como a reformulación, de maneira oral ou escrita. Na mediación, o alumnado debe actuar como un axente social encargado de crear pontes e axudar a construír ou expresar mensaxes en forma de conversa ou expositiva, non só entre linguas distintas, senón tamén entre distintas modalidades ou rexistros dentro dunha mesma lingua. Na educación primaria, a mediación está orientada ao procesamento e á transmisión de información básica e sinxela entre usuarios ou a partir de textos sobre asuntos cotiáns e de relevancia persoal, coñecidos previamente polo alumnado, podendo empregar tanto medios convencionais como aplicacións ou plataformas virtuais para interpretar e compartir contidos.
- A mediación favorece o desenvolvemento do pensamento estratéxico do alumnado, en tanto que supón que este elixa adecuadamente destrezas e estratexias do seu repertorio para lograr unha comunicación eficaz, pero tamén para favorecer a participación propia e doutras persoas en contornas cooperativas de intercambios de información. Así mesmo, implica recoñecer os recursos dispoñibles e promover a motivación dos demais e a empatía, comprendendo e respectando as diferentes motivacións, ideas e circunstancias persoais dos interlocutores. En consecuencia, espérase que o alumnado amose empatía e respecto como elementos esenciais para unha axeitada mediación nesta etapa.

OBX5. Recoñecer e usar os repertorios lingüísticos persoais entre distintas linguas, reflexionando sobre o seu funcionamento e identificando as estratexias e coñecementos propios, para mellorar a resposta a necesidades comunicativas concretas en situacións coñecidas.

- O uso do repertorio lingüístico e a reflexión sobre o seu funcionamento están vinculados co enfoque plurilingüe da adquisición de linguas. O enfoque plurilingüe parte do feito de que as experiencias do alumnado coas linguas que coñece serven de base para a ampliación e mellora da aprendizaxe de linguas novas e axúdanos a desenvolver e enriquecer o seu repertorio lingüístico plurilingüe e a súa curiosidade e sensibilización cultural. Na educación primaria o alumnado iníciase nesa reflexión e empeza a establecer as relacións entre as que conforman os seus

repertorios individuais, analizando as súas semellanzas e diferenzas co fin de ampliar coñecementos e estratexias. Deste xeito, favorécese a aprendizaxe de novas linguas e mellórase a competencia comunicativa. A reflexión sobre as linguas e o seu funcionamento implica que o alumnado entenda as súas relacións, pero, ademais, contribúe a que identifique as fortalezas e carencias propias no terreo lingüístico e comunicativo, tomando conciencia dos coñecementos e das estratexias ao seu dispor. Neste sentido, supón tamén a posta en marcha de destrezas básicas para lles facer fronte á incerteza, ao sentido da iniciativa e á perseveranza na consecución dos obxectivos ou á toma de decisións.

- Ademais, o coñecemento de distintas linguas permite recoñecer e apreciar a diversidade lingüística da sociedade como un aspecto cotián e positivo. A selección, configuración e aplicación dos dispositivos e ferramentas tanto analóxicas como dixitais para a construción e integración de novos contidos sobre o repertorio lingüístico propio pode facilitar a adquisición e mellora da aprendizaxe doutras linguas.

OBX6. Apreciar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística a partir da lingua estranxeira, identificando e valorando as diferenzas e semellanzas entre linguas e culturas, para aprender a xestionar situacións interculturais.

- A interculturalidade supón experimentar a diversidade lingüística, cultural e artística da contorna, recoñecéndoa e valorándoa como fonte de riqueza social. Na educación primaria, a interculturalidade, que favorece o entendemento cos demais, merece unha atención específica porque, a diferenza doutros aspectos, é probable que non se encontre na experiencia previa do alumnado, que a súa percepción estea distorsionada polos estereotipos e constitúa a orixe de certos tipos de discriminación. O recoñecemento e aprecio da diversidade debe permitir lle ao alumnado aprender a xestionar situacións interculturais cotiás.
- A conciencia da diversidade proporciónalle ao alumnado a posibilidade de relacionar distintas culturas. Ademais, senta as bases para o desenvolvemento dunha sensibilidade artística e cultural, e a capacidade de identificar e utilizar unha gran variedade de estratexias que lle permitan establecer relacións con persoas doutras culturas. As situacións interculturais que se poden expor na etapa da educación primaria durante o ensino da lingua estranxeira permiten lle ao alumnado abrirse a novas experiencias, ideas, sociedades e culturas, mostrando interese e respecto polo diferente: relativizar a propia perspectiva; ademais de distanciarse e rexeitar as actitudes sustentadas sobre calquera tipo de discriminación ou reforzo de estereotipos, mostrando interese por comprender elementos culturais e lingüísticos básicos que fomenten a convivencia pacífica, o respecto polos demais, a sustentabilidade e o exercicio da cidadanía democrática.

1.3 Criterios de avaliación e contidos

Primeiro ciclo

Primeiro curso

Área de Lingua Estranxeira Primeiro ciclo 1º curso
Bloque 1. Comunicación

Criterios de avaliación	Obxectivos
CA1.1. Recoñecer e interpretar palabras e expresións habituais en textos orais e multimodais breves e sinxelos sobre temas actuais, cotiáns e frecuentes de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma comprensible, clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	OBX1
CA1.2. Expresar oralmente frases curtas e sinxelas con información básica sobre asuntos cotiáns e de relevancia para o alumnado, utilizando de forma guiada recursos verbais e non verbais, recorrendo a modelos e estruturas previamente presentados e prestando atención ao ritmo, a acentuación e a entoación.	OBX2
CA1.3. Aplicar estratexias básicas para producir mensaxes moi breves e sinxelos adecuados ás intencións comunicativas de forma guiada, usando, con axuda, recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	OBX2
CA1.4. Imitar e participar de forma guiada en situacións interactivas elementais sobre temas cotiáns, preparadas previamente, a través de diversos soportes, apoiándose en recursos tales como a repetición, o ritmo pausado ou a linguaxe non verbal, e mostrando empatía cara ás producións das e dos demais.	OBX3
CA1.5. Seleccionar e utilizar, sempre de forma guiada e en contornas próximas, estratexias elementais para saudar, despedirse e presentarse; expresar mensaxes simples e breves; e formular e contestar preguntas básicas para a comunicación.	OBX3
CA1.6. Interpretar e explicar de forma guiada información básica axudando en dificultades de comprensión, con empatía e interese polas e polos interlocutores, apoiándose en diversos recursos e soportes.	OBX4
Contidos	
Estratexias para a adquisición da autoconfianza no uso da lingua estranxeira.Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto: saudar, despedirse, presentar e presentarse; identificar algunhas características básicas de persoas, obxectos e lugares; responder con respostas sinxelas e concretas sobre cuestións cotiáns; expresar o tempo (partes do día, días da semana, os meses e estacións do ano), a cantidade e o espazo en conceptos que manexan na lingua materna.Léxico básico elemental relativo a relacións persoais básicas, vivenda, lugares e contornos próximos de interese para o alumnado.Iniciación a patróns elementais sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación.Convencións e estratexias de conversación elementais, para iniciar, manter e rematar a comunicación, tomar e ceder a palabra e preguntar e responder.Ferramentas analóxicas e dixitais elementais para a comprensión e produción oral e multimodal.Estratexias elementais para a comprensión e a produción de textos orais; textos escritos e multimodais, breves, sinxelos e contextualizados.Modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais e multimodais, breves e sinxelos.	

- Unidades lingüísticas elementais e significados asociados a elas tales como expresión da entidade e as súas propiedades, cantidade e número, afirmación, exclamación, negación, interrogación.
- Recursos, destrezas, actitudes e situacións elementais que permiten iniciarse en actividades de mediación lingüística en situacións cotiás básicas.

Bloque 2. Plurilingüismo

Criterios de avaliación	Obxectivos
▪ CA2.1. Comparar e contrastar similitudes e diferenzas evidentes entre distintas linguas de forma guiada, reflexionando sobre aspectos elementais do seu funcionamento.	OBX5
▪ CA2.2. Identificar e aplicar de forma moi guiada os coñecementos e estratexias básicas de mellora da súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, con apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais.	OBX5
▪ CA2.3. Identificar e explicar de maneira guiada progresos e dificultades elementais no proceso de aprendizaxe da lingua estranxeira.	OBX5

Contidos

- Estratexias e técnicas elementais de compensación das carencias comunicativas e das limitacións derivadas do nivel de competencia na lingua estranxeira e nas demais linguas do repertorio lingüístico propio (xestos, mímica...).
- Estratexias elementais para identificar e utilizar unidades lingüísticas (léxico, fonemas similares, patróns sonoros) a partir da comparación das linguas que conforman o repertorio lingüístico persoal.

Bloque 3. Interculturalidade

Criterios de avaliación	Obxectivos
▪ CA3.1. Mostrar interese pola comunicación intercultural, identificando e analizando, de forma guiada, as discriminacións, os prexuízos e os estereotipos máis comúns, en situacións cotiás e habituais.	OBX6
▪ CA3.2. Recoñecer e apreciar a diversidade lingüística e cultural relacionada coa lingua estranxeira, mostrando interese por coñecer os seus elementos culturais e lingüísticos elementais.	OBX6

Contidos

- Comunicación e relación con persoas doutros países a través da lingua estranxeira.
- Aspectos elementais socioculturais e sociolingüísticos máis representativos relativos aos costumes, á vida cotiá e ás relacións interpersoais básicas en países nos que se fala a lingua estranxeira.
- Estratexias moi básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Iniciación nas estratexias básicas de detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

1.4 Orientacións pedagóxicas

A intervención educativa na área de Lingua Estranxeira desenvolverá o seu currículo e tratará de asentar de xeito gradual e progresivo nos distintos niveis da etapa as aprendizaxes que lle faciliten ao alumnado o logro dos obxectivos da área e, en combinación co resto de áreas, unha adecuada adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos da etapa.

Neste sentido, no deseño das actividades, o profesorado terá que considerar a relación existente entre os obxectivos da área e as competencias clave a través dos descritores operativos do perfil de saída e as liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe, que se presentan nos apartados seguintes, e seleccionar aqueles criterios de avaliación do currículo que se axusten á finalidade buscada, así como empregalos para verificar as aprendizaxes do alumnado e o seu nivel de desempeño.

Relación entre os obxectivos da área de Lingua Estranxeira e as competencias clave a través dos descritores operativos do perfil de saída establecidos no anexo I

Obxectivos da área	Competencias clave							
	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1	2-3	1-2	1	1	5			2
OBX2	1	1-2	1	2	5		1	4
OBX3	5	1-2	1		3	3	1-3	
OBX4	5	1-2-3	1		1-3			1
OBX5		2	1	2	1-4-5		3	
OBX6	5	3			1-3	2-3		1

Liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe

- O enfoque orientado á acción, tal e como propón o Marco común europeo de referencia, a través de deseños fundamentados na análise de necesidades, orientados a tarefas da vida real e construídos sobre nocións e funcións seleccionadas deliberadamente. Isto favorece unha perspectiva de dominio guiada polo que o alumnado pode facer, no canto dunha perspectiva de carencia na que se acentúa aquilo que aínda non foi adquirido. Trátase de deseñar currículos fundamentados nas necesidades comunicativas do mundo real, organizados sobre tarefas da vida real, coa guía dos criterios de avaliación que indican o grao de consecución dos obxectivos establecidos no propio currículo.

- A realización de proxectos significativos para o alumnado de diferentes niveis, en grupos reducidos favorecendo dende o ámbito da comunicación a adquisición de competencias clave a través da resolución de problemas de forma creativa e colaborativa, fomentando o espírito científico e o emprendemento (iniciativa persoal), reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. Deste xeito, o papel do profesorado pasa a ser o de acompañamento e guía, que axude a converter cada proxecto nunha experiencia positiva e enriquecedora para todos e todas.
- O deseño de actividades de aprendizaxe de acceso universal (DUA) para atender mellor á diversidade do alumnado, o que axudará a darlle unha atención individualizada.
- A énfase na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten.
- A identificación persoa-lingua, que implica axudar o alumnado a asociar a mestra/e coa lingua que ensina de xeito automático. Dende o primeiro momento, a lingua estranxeira ten que ter presenza activa non só na aula senón tamén na escola. O profesorado desta lingua debe crear situacións de comunicación oral co alumnado: practicamente toda a relación que se establece na escola co alumnado é susceptible de facerse nela. Isto implica a necesidade de simplificar a comunicación habitual e tamén as instrucións para a aula e das actividades que se van realizar.
- A creación de situacións de interacción, de comunicación oral entre o alumnado de todos os niveis: en parellas, pequenos grupos ou grupo-aula, en situacións reais ou supostas (cubrir cadros de datos sobre o outro/a; competición entre grupos de pregunta-resposta; descubrir datos reais ou supostos sobre os demais a través de xogos como Adiviña quen é?; dramatizacións de diálogos en situacións reais ou imaxinarias etc.). Neste ámbito da comunicación oral, a introdución do xogo —en diferentes formatos, soportes e modalidades— preséntase como un elemento necesario e fundamental para a adquisición da lingua en calquera nivel da etapa de primaria: xogos de tarxetas, tales como xogos de memoria, adiviñar a tarxeta tapada, describir a tarxeta escollida; xogos de taboleiro temáticos, nos que os xogadores e xogadoras teñen que verbalizar todo o que se nos ocorra relacionado co seu desenvolvemento: número do dado, do cadro, a imaxe ou palabra dese cadro, ler unha pregunta escrita no cadro no que se está, contestar a unha pregunta, e todas aquelas propostas que poidan encaixar no marco do xogo de taboleiro e cumpra cos obxectivos de utilizar vocabulario e expresións na lingua estranxeira, proporcionarlles diversión e concentración aos participantes e incorporar a todo o alumnado sen importar as súas habilidades e/ou capacidades. Incluímos aquí tamén os xogos lingüísticos, como o mimo, e calquera outro que sirva para acadar obxectivos e competencias ao longo de toda a etapa de primaria.

- O uso das tecnoloxías, recurso que nos proporcionará moitas posibilidades tanto de situación como de motivación para que o alumnado utilice a lingua estranxeira na medida das súas aptitudes e capacidade adquirida: realizar programas de radio, *podcasts* de duración curta, anuncios en vídeo sobre eventos que se van realizar no propio centro ou na contorna, e actividades similares. Todas elas son adaptables a diferentes niveis de aprendizaxe da lingua e van permitir a interacción entre alumnado diverso.
- A introdución á lectura en lingua estranxeira, dende o primeiro nivel, se ben neste primeiro momento será unicamente o profesorado quen lea para os nenos e nenas, alternando co uso de ferramentas dixitais: historias publicadas en plataformas de difusión dixital, ilustradas e narradas por persoas de fala inglesa e acentos diferentes. A necesaria gradación no avance de coñecemento e adquisición da lingua irá marcando o tipo de actividades ao longo da etapa, dende a lectura e interpretación das ilustracións do libro que pode facer o alumnado do primeiro nivel ata unha lectura individualizada de textos simples e claros en libros e medios escritos de difusión de información no sexto.
- A práctica da comprensión oral ao longo de toda a etapa de primaria, mediante a utilización de documentos audiovisuais tipo documentais, anuncios publicitarios, curtas en vídeo, noticias... adecuados ao seu nivel, que lles permitan a nenos e nenas acceder a información e imaxes relacionadas con outras materias do currículo, e a temas transversais tales como a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual; a igualdade de xénero, a educación para a paz, a educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sustentable.
- O achegamento á lingua estranxeira como a unha ferramenta para a comunicación que lles vai permitir aos nenos e nenas expresar o que queren en cada momento, dende as súas necesidades básicas («átame os cordóns», «quero ir ao baño»), relacionarse nos xogos («tócame a min») e, asemade, entender as necesidades dos/das demais.
- O aproveitamento de todas as situacións que o ámbito escolar ofrece para introducir a lingua estranxeira en substitución das materns do alumnado, propoñendo e creando situacións relacionadas coa realidade na que este vive, para que teña sentido e significado pleno a lingua que use e, ao mesmo tempo, ofrecerlle a posibilidade de achegarse a outras realidades grazas a esta lingua, a través do mundo dixital.
- A utilización de materiais visuais e variados como libros ilustrados, páxinas web, presentacións dixitais, vídeos curtos que faciliten chegar a nenos e nenas de calquera nivel educativo ou con diversidade de aprendizaxe e, en consecuencia, incluílos, na actividade da aula.
- A adquisición de técnicas de aprendizaxe e autoaprendizaxe, así como de estratexias que permitan gañar autoconfianza no uso da lingua estranxeira pasa pola práctica na escola. Así,

considerárase de grande importancia a utilización frecuente de técnicas como impulsar repasos frecuentes entre os nenos e nenas, os xogos lingüísticos, a escoita de cancións e o visionado de películas e vídeos nesa lingua. Así mesmo, se o profesorado usa, de xeito prioritario fronte á tradución, estratexias como linguaxe corporal, xestos, mímica e soportes visuais para facerse entender cos nenos e nenas, eles estarán practicando e aprendendo estas mesmas estratexias.

- A coordinación entre o profesorado de linguas estranxeiras e o das linguas cooficiais, necesaria para evitar a repetición de contidos propios das aprendizaxes de calquera lingua (estratexias de comprensión, produción e coprodución, interacción e mediación lingüística), a tipoloxía textual, a definición de termos lingüísticos, e a utilización de terminoloxía similar. O achegamento do alumnado á lingua estranxeira prodúcese xeralmente partindo da lingua materna e das ambientais, polo que é esencial o tratamento integrado de todas as linguas e a colaboración entre todo o profesorado que as imparte.
- A coordinación entre o profesorado de linguas estranxeiras e o que imparte outras áreas nesa lingua, necesaria no actual contexto de centros docentes plurilingües e seccións bilingües.
- A avaliación, como parte fundamental do proceso de ensino-aprendizaxe, permitirá valorar o grao de adquisición dos obxectivos de nivel e de etapa, e o grao de desenvolvemento das competencias clave. Os resultados da avaliación proporcionarán información esencial para a toma de decisións co fin de modificar, de ser o caso, aqueles aspectos do proceso de ensino e aprendizaxe que son susceptibles de mellora (metodoloxía, recursos, tarefas...) e de detectar as dificultades de aprendizaxe, coa consecvente posta en marcha de mecanismos para palialas, sempre coa finalidade de que o alumnado acade os obxectivos e desenvolva as competencias.